

Ради Європи закликав держави-учасниці ліквідувати будь-яку дискримінацію за ознакою статі щодо можливості людини вибрати прізвище.

Суд відзначив, що на сьогодні серед держав-учасниць Ради Європи наявний консенсус у питанні вибору кожним із подружжя прізвища на рівних засадах. Як видається, лише Туреччина зберігає чинним законодавство, відповідно до якого подружжя зобов'язане обрати прізвище чоловіка як прізвище для своєї новоствореної сім'ї.

Суд не зважив на вирішальний, на думку Уряду, аргумент щодо того, що обрання прізвища чоловіка для новоствореної родини походить з традиції, відповідно до якої єднання подружжя під одним прізвищем свідчить про єднання сім'ї. Суд вважає, що єдність сім'ї може засвідчуватись також обранням для родини дівочого прізвища жінки чи поєднанням родинних прізвищ чоловіка і дружини.

Суд встановив порушення ст. 14 (заборона дискримінації) Конвенції у поєднанні зі ст. 8 (право на повагу до приватного та сімейного життя), вказавши на «відмінне ставлення» за ознакою статі до осіб в аналогічних ситуаціях.

Підсумовуючи вищевикладене, зауважимо, що загалом принцип правової рівності повинен означати неприпустимість встановлення довільних і необґрунтованих відмінностей.

Література

1. Сімейний кодекс України: Закон від 10.01.2002 р. № 2947–III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21–22. – Ст. 135.

2. Судове вирішення справ у спорах, пов'язаних із гендерною дискримінацією: збірка кращих практик / Упорядники: Олена Уварова, Марія Ясеновська. – Х.: ФОП Бровін О. В., 2016. – 192 с.

УДК 347.77 (043.2)

Камінська М. О., студентка магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Шуст Н. Б., д.соц.н., професор

ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ: ПАРАДИГМИ ЗАКОНОДАВСТВА

Проблема порушення прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет залишалася надзвичайно гострою для України впродовж багатьох років: обсяги поширення нелегального контенту у вітчизняному сегменті мережі постійно зростали, а можливість захисту від онлайн порушень довгий час не мала належної нормативно-правової основи.

З набранням чинності 26 квітня 2017 року Закону України № 1977-

VIII «Про державну підтримку кінематографії в Україні» [1], робота над яким велася протягом тривалого часу внесено ряд важливих змін щодо захисту авторських прав в мережі Інтернет до інших законів України, зокрема, до Закону України «Про авторське право і суміжні права», Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України.

Зазвичай правовласники з метою захисту своїх прав звертались з письмовими вимогами до осіб, які порушують їх права або до власників веб-сайтів, якщо знаходили про них інформацію, з письмовими вимогами припинити порушення авторських прав. Однак переважно такі письмові звернення були безрезультатними і правовласники були вимушені звертатися до суду. На сьогоднішній день, впроваджено порівняно новий спосіб захисту авторських прав саме для тих випадків, коли порушення відбувається з використанням мережі Інтернет. По суті, мова йде про такі самі вимоги правовласників про припинення порушення, однак форма заяви, процедура подачі та розгляду тепер чітко зарегламентовані.

Відповідно до ст. 52-1 Закону України «Про авторське право і суміжні права», при порушенні будь-якою особою авторського права і суміжних прав, вчиненому з використанням мережі Інтернет, суб'єкт авторського права і суміжних прав має право звернутися до власника веб-сайту та веб-сторінки, на яких розміщена або в інший спосіб використана відповідна цифрова інформація, із заявою про припинення порушення. Така заява надсилається власнику веб-сайту з одночасним направленням її копії постачальнику послуг хостингу, який надає послуги або ресурси для розміщення відповідного веб-сайту [2].

Згідно ч. 2 ст. 52-1 Закону України «Про авторське право і суміжні права» заява про припинення порушення повинна містити: а) відомості про заявника, необхідні для його ідентифікації: ім'я (найменування); місце проживання (перебування) або місцезнаходження, адреса електронної пошти або поштова адреса, на яку власник веб-сайту або інші особи в передбачених цим Законом випадках мають направляти інформацію; для заявників – юридичних осіб – ідентифікаційні дані про реєстрацію юридичної особи у країні місцезнаходження, зокрема в торговельному, банківському, судовому або державному реєстрі, у тому числі реквізити реєстру, реєстраційний номер; б) вид і назву об'єкта (об'єктів) авторського права і (або) суміжних прав, про порушення права на який (які) йдеться у заяві; в) вмотивоване твердження про наявність у заявника майнових прав інтелектуальної власності на об'єкт авторського права і (або) суміжних прав, зазначених у відповідній заяві, з посиланням на підстави виникнення таких прав та строк їх дії; г) гіперпосилання на електронну (цифрову) інформацію, розміщену або в інший спосіб використану на веб-сайті; г) вимогу про унеможливлення доступу до електронної (цифрової) інформації на веб-сайті;

д) відомості про постачальника послуг хостингу, який надає послуги і (або) ресурси для розміщення відповідного веб-сайту, а саме: найменування; адреса електронної пошти або поштова адреса, на яку в передбачених цим Законом випадках власник веб-сайту або інші особи мають надсилати інформацію; е) твердження заявника, що наведена в заяві інформація є достовірною, а наявність у заявника прав, про порушення яких заявлено, перевірена адвокатом, за представництвом (посередництвом) якого подається заява [2].

Заявник може звернутися із заявою про припинення порушення виключно за представництвом адвоката. Адвокат надсилає відповідну заяву, за умови ідентифікації заявника, встановлення його контактних даних та підтвердження наданими заявником документами факту наявності у заявника прав, про припинення порушення яких висувається вимога, з додаванням копій одного з документів, що відповідно до законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність посвідчує повноваження адвоката на надання правової допомоги заявнику [3].

Також відповідно до ч. 11 ст. 52-1 Закону України «Про авторське право і суміжні права» [2] власники веб-сайтів та постачальники послуг хостингу, крім фізичних осіб, які не є суб'єктами господарювання, зобов'язані розміщувати у вільному доступі на власних веб-сайтах чи в публічних базах даних записів про доменні імена (WHOIS) таку достовірну інформацію про себе: а) повне ім'я або найменування власника веб-сайту та постачальника послуг хостингу; б) повну адресу місця проживання або місцезнаходження власника веб-сайту та постачальника послуг хостингу; в) контактну інформацію власника веб-сайту та постачальника послуг хостингу, у тому числі адресу електронної пошти, номер телефону, за якими з ними можливо оперативно зв'язатися.

При цьому, у визначених ч. 7 ст. 52-1 Закону України «Про авторське право і суміжні права», в тому числі, у разі якщо на веб-сайті та в публічних базах даних записів про доменні імена (WHOIS) відсутні відомості про власника веб-сайту в обсязі, що дає змогу звернутися до нього із заявою про припинення порушення, заявник має право звернутися безпосередньо до постачальника послуг хостингу, який надає послуги і (або) ресурси для розміщення відповідного веб-сайту, із заявою про припинення порушення, допущеного власником веб-сайту (у цьому випадку заява також повинна містити обґрунтування наявності підстав для звернення до постачальника послуг хостингу) [2].

За відсутності встановлених підстав для залишення заяви без розгляду постачальник послуг хостингу зобов'язаний невідкладно, не пізніше 24 годин з моменту отримання такої заяви, надіслати власнику веб-сайту її копію. В свою чергу, власник веб-сайту впродовж 24 годин з моменту отримання від постачальника послуг хостингу копії заяви про припинення порушення з боку власника веб-сайту зобов'язаний унеможливити доступ

до електронної (цифрової) інформації, щодо якої подано заяву, або надіслати повідомлення про відмову у задоволенні заяви, та повідомити про це постачальника послуг хостингу.

З вище викладеного можна зробити висновок, що якщо раніше власники авторських прав могли звертатися до власників веб-сайтів та веб-сторінок зовсім безрезультатно, адже ці заяви могли бути взагалі проігноровані, то з урахування внесених змін до законодавчих актів, розгляд заяви про припинення порушення власником веб-сайту носить обов'язковий характер, і заявнику обов'язково повинна бути надана відповідь, навіть про відмову у задоволенні заяви. А ігнорування даної заяви тягнутиме за собою притягнення до адміністративної відповідальності.

Література

1. Про державну підтримку кінематографії в Україні: Закон України від 23.03.2017 № 1977-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2017. – № 20 – Ст. 240.

2. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 46 – Ст. 781.

3. Сулима О. Захист авторських прав в мережі Інтернет по-новому / О. Сулима // Юрліга [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://jurliga.ligazakon.ua/news/2017/5/18/159941.htm>.

УДК 316.362-058.862 (043.2)

Кашко А. О., студентка магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Зуєва В. О., к.політ.н., доцент

ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНОГО СИРІТСТВА В УКРАЇНІ

Економічні та соціальні протиріччя, які торкнулись усіх сфер життєдіяльності українського суспільства, у першу чергу позначились на його найменш захищеній категорії – дітях. Кризове становище суспільства, економічна криза, інфляція, зниження виховання, народжування дітей з патологіями, низький рівень матеріального добробуту сімей призвело до збільшення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Але більш небезпечною групою є «соціальні сироти», тобто діти, які фактично стали сиротами при живих батьках. Поява такого феномену зумовлена зростанням низки кризових явищ у суспільстві.

Поняття «соціальне сирітство» вперше зустрічається у Національній програмі «Діти України» [1], що була затверджена Указом Президентом України. На сьогодні в законодавчій базі відсутнє визначення поняття